

Úloha AČR při řešení krizových situací nevojenského charakteru

Autor: *RNDr. Ivan Veverka, CSc., IKM VŠE Praha*

Studie je zaměřena na využití sil a prostředků AČR při intenzivních a rozsáhlých mimořádných událostech nevojenského charakteru. Posuzuje se nutnost sladění praktických činností s civilními záchranářskými organizacemi, sjednocení komunikačních prostředků a profilování prostředků a organizovanosti. Společenská objednávka řešení těchto problémů vyplývá z nutnosti efektivního využívání všech disponibilních zdrojů záchrany.

Současný stav:

V ČR se po r. 1988 tvoří základy dané problematiky. Ve vyspělých státech se věnuje systematická pozornost více funkcím armády v mírové době. V ČR existuje vzájemný přenos informací a zkušeností mezi armádou a civilní sférou, prakticky byla nasazena těžká armádní technika při přírodních katastrofách v nedávných letech. V ČR se danou problematikou zabývá ICO, dílčím způsobem některá vědeckovýzkumná vojenská pracoviště a problematika je zařazena do učebních osnov vojenských vysokých škol. Civilní vědecká pracoviště a některé soukromé společnosti studují součinnostní vazby mezi AČR a civilním sektorem v rámci analýzy bezpečnostních rizik.

Vývojové trendy:

Pozornost bude věnována aplikaci teorie rizik a teorie krizí na vojenství, aplikaci systémové vědy, operačního výzkumu a moderních manažerských metod na velení a strategické plánování, výzkumu organizačních struktur z hlediska změn stavů, výzkumu interoperability při společných akcích a hospodárného využívání zdrojů v krizových situacích.

Předpokládané výzkumné směry:

Doporučuje se zařadit v rámci spolupráce ICO, VŠE IKM, VVŠ a dalších organizací výzkumné projekty:

- * Funkce, postavení a úloha CO ČR v nových podmínkách do r. 2010, 2020 a 2040.
- * Analýza mimořádných událostí a jejich možný dopad na činnost jednotek a útvarů AČR.
- * MU a odlišnosti pro středoevropský prostor z hlediska globálních mírových operací a adaptační mechanismy AČR na jejich specifika.

Organizace a řízení hospodářství pro zabezpečení válečných operací AČR a přežití civilního obyvatelstva

Autor: *RNDr. Ivan Veverka, CSc., IKM VŠE Praha*

Studie se týká metodiky válečného hospodářství v nových ekonomických podmínkách s využitím nových metod systémové a operační analýzy. Dále je to začleňování některých obecných metod do oblastí krizových stavů. Akceschopnost AČR je

bezprostředně závislá na kvalitě přípravy hospodářské základny a pro dlouhodobé vedení válečných operací na mobilizaci celospolečenských zdrojů. Pro přechod na válečné hospodářství bude nutné hledat nové mechanismy. Novým fenoménem se stává nutnost kompatibility s NATO.

Současný stav:

Na daný problém jsou dílčím způsobem orientovány VA v Brně, Výzkumné pracoviště GŠ, VŠE bez hlubší problémové provázanosti. Celosvětově bude třeba reagovat na změny v mezinárodní situaci a hledat nejeftivnější mechanismy přechodu na válečný stav. Dílčím způsobem lze na prostředí ČR aplikovat poznatky dosažené v USA, Německu, Holandsku a Dánsku.

Vývojové trendy:

Předpokládá se, že bude věnována pozornost výzkumu managementu v turbulentní době, globalizaci problémů, humanizaci všech součástí života včetně vojenství, požadavkům na odolnostní charakter člověka, problémům strategií v turbulentní době při absenci pokrokových idejí, problémům motivace jedinců i skupin, novým pohledům na ekonomiku v krizových stavech, nové kvalitě působení živé a neživé hmoty a významu základních zdrojů existence za podmínek jejich ohrožení nebo ničení. Další vývoj bude poznamenán jednak explozivním růstem informatiky a informací, jednak relativností, konfliktností a neostrostí samotných trendů.

Předpokládané výzkumné směry:

VA v Brně, VLA JEP Hradec Králové, VVŠ PV Vyškov ve spolupráci s VŠE IKM s využitím mezinárodních programů a organizací by se měly zabývat:

- ▲ studiem zranitelnosti, odolnosti a spolehlivosti branně bezpečnostních složek státu,
- ▲ studiem zodolňovacích metodik, technik a režimů pro válečnou výrobu,
- ▲ studiem nových organizačních struktur pro krizové stavy,
- ▲ výzkumem nových režimových činností a jejich fází,
- ▲ výzkumem speciálních materiálů, surovin a technologií pro výrobu za krizových stavů,
- ▲ výzkumem zabezpečovací součinnosti AČR s produkčními objekty a obecným rozvojem válečné ekonomiky.

Navrhuje se členit výzkumné směry na:

- * *Krátkodobé* (úprava legislativy pro válečnou výrobu, zásobování za krizového stavu, tvorba účelné logistiky, uzavírání příslušných hospodářských smluv s domácími výrobci).
- * *Dlouhodobé* (zvyšování kvality přípravy AČR, vnímání úlohy AČR veřejným míněním, provázanost a vzájemné podpora vojenských a civilních složek. Příprava vojsk územní obrany na zabezpečení válečné výroby).